

ikke forstaa at styre. Men naar Drengbørnens Undervisning, der udelukkende styres af Mænd, giver det slettest mulige Resultat, Hr. Ploug kan tænke sig, — da skyldes det Kvinderne.

„Da skød Adam Skylden paa Eva“

Angående herr Plougs ställning till kvinnornas kommunala rösträtt yttrar „Kv. og S“.: „Hr. Ploug begyndte med den Erklæring, at havde det blot været de velhavende Kvinder, man vilde give Stemmeret, saa havde han ikke haft noget imod Grundsætningen; men naar alle, der betalte kommunale Skatter, ogsaa skulde have kommunale Rettigheder, saa maatte han sige Stop — man kunde jo ellers risikere, at ens Vaskerkone ogsaa fik Stemmeret. Efter en almindelig Betragtning over Pligters og Rettigheders Omfang — Valgretten bör ikke udvides mere, den bör heller ikke indskrænkes, kort sagt, nu er det hele akkurat tilpas! (som Katten sagde, da han var kommen til Sæde paa Flæsket) — gik han over til paa Landstingets Vegne at udtale, hvorfor man ikke kunde gaa ind paa Loven. Man var bange, det var Sagen. Var Landstinget først gaaet ind paa at give Kvinderne kommunale Rettigheder, kunde det let blive nødt til ogsaa at give dem de politiske, — han var overbevist om, at det kunde ikke holde sig stift, hvis det slap et eneste øjeblik. Og Kvinderne maatte ikke faa Indflydelse paa Lovene. De havde f. Eks. en meget varmere Fædrelandskærlighed end den, største Del af Mændene, men dette have Lovgivere ikke synderlig Brug for; nej, „rolig Overvejelse og logisk Slutning er Hovedbetingelserne“, erklærede Hr. Ploug og leverede derpaa følgende smukke Mønster paa en „logisk Slutning“: I København findes de mest radikale, mest fanatiske og mest voldsomt fremadstræbende Kvinder. At de have indgivet en Adresse om kommunal Valgret, viser, at det kun er de radikale Kvinder, der ville have den; i Vestjylland ere Kvinderne ikke radikale, voldsomme o. s. v.; at de have indgivet en Adresse om det samme, det viser — ja, det viser — jeg ser ikke at det viser noget! (Rolig Overvejelse og derefter logisk Slutning!) Endvidere paaviste han, at Kvinderne især have deres Styrke i Menneskelighed og Kristenkærlighed; „men vi kunne slet ikke være tjent med, at Kvinderne drages bort fra dette og ind i en lovgivende Forsamling.“ Det vilde være skadeligt for Samfundet og hvad værre var, det ville ikke „klæde“ Kvinderne. Han endte med at paaberaabe sig Bibelen, der udtrykkelig siger, at Kvinden skal være Mandens Hjælp i det private Liv; des

være anførte Hr. Ploug ikke, hvor i Bibelen denne mærkelige Udtalelse findes“. („Kvinden og Samfundet“ 1888, sid 58,60, 83, 84.)

Med anledning af den faktiska oriktighet herr Ploug anför (ang. oäkta barns rättsliga ställning*), hvilken rättelse jag noggrant skall anteckna, tillåter jag mig nämna följande:

I bref till fröken Kirstine Frederiksen i juni 1903 anhåll jag, jemte det jag öfversände min bok, att „Kvinden og Samfundet“ i sin anmälan måtte påpeka alla faktiska oriktigheter. Intresserade kvinnosaksvänner kunde då bifoga dessa rättelser som ett appendix i boken. Af fröken Frederiksens svar til mig (den 10. juni) förstod jag att det var hennes afsigt att tillmötesgå min önskan. Men denna afsigt blef aldrig fullgjord, antagligen till följd af hennes resa til utlandet och kort derpå inträffade död.

Alexandra Gripenberg.

Helsingfors, den 12. april 1904.

* * *

Da vi desværre savner *Kirstine Frederiksen*, har Redaktionen overdraget en ringere at føje nogle Bemærkninger til Alexandra Gripenbergs Artikel.

Hr. *Hother Plougs* voldsomme Angreb paa Frk. G.'s Bog taler til Ære for hans Pietet mod hans Faders Minde, men den synes rigtignok noget ubeføjet. Er det dog ikke et vel stærkt Forlangende, at en Forfatter i et fremmed Land skal gaa til saadanne første Haands Kilder som den danske Rigsdagstidende? Forlanger man det af Mænd? I hvert Fald plejer disse ikke at opfylde Forlangendet. Frk. G. har brugt de Kilder, hun havde Adgang til og Grund til at tro paa. I disse kan der selvfølgelig være Fejl. Enhver ved, at Grundloven blev givet 5 Juni 1849. Tallet 48 er aabenbart en Trykfejl, og det forekommer os ikke at være fin Polemik at fremhæve en saadan med fire Udraabstegn. Udtalelsen om Danmarks litterære Afhængighed af Tyskland vil vel nu ikke mange give deres Tilslutning, men at Opfattelsen navnlig i nogle nationalliberale og grundtvigske Kredse var, som af K. Fr. fremsat, det er vist nok. At I. L. Heiberg i „Aprilsnarrene“ spottede over sin Tids Pigeskoler, ja det har unægtelig været den almindelige Tro blandt de Danske hidtil;

*) Den har dock ej insmugit sig på grund af „forvexling med fransk lagstiftning“, utan till följd af, att man icke uppmärksamgjorde mig på, att den källskrift, som gafs mig, var föråldrad (Byfoged Emil Jürgenssens „Det uægte Barns og dets Moders Retsställing“. Dansk Kvindesamfund 1885.)